

Англійське слово *gender* має декілька термінологічних значень. Спочатку воно мало відношення лише до сфери граматики і аналізувалося в значенні статі, але з розвитком гендерної проблематики гуманітарного знання, його почали використовувати для виявлення соціокультурних особливостей статі. Гендерні аспекти мови потребують визначення і окреслення концептуалізації поняття «стать» і засобів його лінгвістичного відображення на різних рівнях мови.

В англійській мові, як відомо, відсутнє поняття граматичного роду, тому іменники на означення живих і неживих предметів не виділяються як чоловічі або жіночі. Надання слову гендерних ознак має реляційний характер і визначається за допомогою порівняння. Характерною особливістю загальних іменників в англійській мові, особливо тих, які визначають статус чи професію, є те, що теоретично вони не чутливі до жіночого адресанту. Мовний аналіз гендерних домінант спирається на використання визначеної методики в першу чергу спостереження, експерименту і контрастивного аналізу.

Таким чином, лексичні та фразеологічні одиниці англійської мови, прецедентні тексти з словників, тексти художньої літератури і засобів масової літератури характеризують чоловічий або жіночий погляд, думку на досвід, знання, оцінку явищ суспільного життя, а це в свою чергу потребує аналізу гендерних особливостей вербальної поведінки та її зв'язку з мовносемантичними процесами.

*І. М. Лазепко, канд. екон. наук, проф.,
кафедра банківської справи*

ПОГЛИБЛЕНА ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА — ЗАПОРУКА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВИПУСКНИКІВ УНІВЕРСИТЕТУ

Професія фахівця з банківської справи в умовах ринкової економіки є досить престижною. Тому, якщо за радянських часів їх підготовку в Україні здійснювали п'ять вищих навчальних закладів і то в незначній кількості, то на сьогодні тільки в Києві їх підготовка ведеться більш ніж у 20 ВНЗ різних форм власності та рівнів акредитації. Звичайно, за таких умов при працевлаштуванні наші випускники з кожним роком стикаються з більшими труднощами.

Це пояснюється, по-перше, тим, що покращили якість підготовки випускників за рахунок зміцнення свого професорсько-викладацького корпусу висококваліфікованими фахівцями та розвитку матеріально-технічної бази ВНЗ-конкуренти; по-друге, зменшується кількість банків (якщо під кінець першої половини 1990-х рр. їх число досягло 234, то зараз діючих комерційних банків нараховується близько 165). І хоч в Україні за станом на 1 липня 2005 р. було 162 комерційні банки на 47 млн населення, а в Люксембурзі точно така ж кількість банків була на 470 тис. населення, Національний банк України, починаючи з кінця 1993 р., неухильно проводить політику, спрямовану на скорочення кількості банків в Україні. До того ж, так звані комерційні і навіть деякі державні ВНЗ на ринку праці здійснюють досить агресивну кадрову політику.

З цього випливає завдання кафедр, деканату кредитно-економічного факультету та ректорату Університету — і в подальшому підтримувати на високому рівні конкурентоспроможність наших випускників. Окрім того, що уже робиться в Університеті й на факультеті, на наш погляд, доцільно здійснити наступні заходи.

Передусім, слід переглянути навчальні плани спеціальності «Банківська справа», передбачивши в них кращу практичну підготовку студентів. Зараз вони проходять виробничу практику лише на п'ятому курсі. Бакалаври за цією спеціальністю закінчують Університет без проходження виробничої практики. Якщо вони не продовжують навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістра (а в майбутньому, очевидно, це явище матиме тенденцію до збільшення), то часто виявляються менш конкурентоспроможними порівняно з випускниками таких інститутів банківської справи — колишніх технікумів, як львівський, харківський і черкаський, в яких традиційно приділялась і приділяється значна увага практичній підготовці майбутніх фахівців банківської справи під час навчання у навчальних банках, так і під час практики в банківських установах. Тому, як це не складно, потрібно запровадити проходження виробничої практики студентів хоча б на четвертому курсі. Що це можливо, показує досвід Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна», в якому студенти проходять практику після третього та в кінці четвертого і п'ятого курсів. Цим вирішується кілька завдань: більш усвідомлене вивчення професійно орієнтованих дисциплін фахового спрямування, набуття досвіду здійснення банківських операцій, встановлення контактів студентів з банками для отримання фактичного матеріалу, необхідного для ви-

конання курсових робіт і підготовки наукових доповідей, полегшується працевлаштування.

Звичайно, ідеальним варіантом було б створення в Університеті навчального банку як філії одного з діючих українських комерційних банків. На цей банк, окрім майбутніх банкірів, можна було б спрямувати частину практичної підготовки студентів, які навчаються за іншими спеціальностями (фінансистів, бухгалтерів, міжнародників та ін.), яким після закінчення Університету прийдеться бути клієнтами банків.

Для поглиблення знань з окремих напрямків банківської діяльності доцільно запровадити на освітньо-кваліфікаційному рівні бакалавра вузько спрямовані дисципліни фахової підготовки за вибором студента чи ВНЗ. Наприклад, у тому ж таки Відкритому міжнародному університеті розвитку людини «Україна» майбутнім фахівцям банківської справи на II—IV курсах викладаються такі вибіркові курси, як: «Інноватика», «Організація та прогнозування грошового обігу в комерційному банку», «Картковий бізнес», «Діяльність відділень банків», «Кооперативні банки», «Кредитні спілки», «Бізнес-план». Це надає можливість випускникам працевлаштовуватись для роботи у відповідних підрозділах банків та скоріше адаптуватись до умов роботи в них.

*А. О. Ласкавий, канд. екон. наук, доц.,
кафедра управління персоналом*

ПРАКТИЧНІ ТА ТРЕНІНГОВІ ЗАНЯТТЯ ЯК ГОЛОВНИЙ ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ

Конкурентоспроможність фахівців, їх компетентність, перш за все, визначається рівнем набутих ними практичних навичок і вмінь. Вміння будь-який фахівець набуває шляхом насиченої, постійної, самостійної практичної роботи із обраної ним спеціальності. Якщо така робоча практика не є достатньою або здійснюється з перервами, то це призводить до сумних, а то і трагічних наслідків. Українські військові льотчики, наприклад, втратили свій професіоналізм з тієї причини, що кількість налітаних ними годин зменшилась в порівнянні з нормою у 3—4 рази. І це було головною причиною трагедії, що сталася в Скнилові Львівської області. Некомпетентність фахівців-економістів призводить, перш за все, до соціально-фінансових збитків, до гальмування соціаль-